

Sote-järjestötoiminnan sekä järjestöjen tekemän terveyden ja hyvinvoinnin edistämistyön kehittämiseksi haettavan STM:n valtionavustushankkeen painopisteet, menettelytavat ja osatoteuttajien valintakriteerit 2027

Sosiaali- ja terveysministeriö jakaa hyvinvointialueille ja Helsingin kaupungille vuositasolla 25 miljoonan euron määräaikaisen valtionavustuksen vuosina 2027-2030 alueellisen sote-järjestötoiminnan sekä järjestöjen tekemän terveyden ja hyvinvoinnin edistämistyön kehittämiseksi. Hyvinvointialueet voivat määritellä alueensa kehittämistyön painopistealueet toimintaympäristön, tarpeen ja alueellisen järjestörakenteen perusteella. Hyvinvointialueet kokoavat järjestöiltä hanke-ehdotuksia, arvioivat, mitkä järjestöjen tarjoamista ehdotuksista sopivat alueiden tarpeisiin, ja hakevat valtionavustusta toiminnalle. Valtionavustus kohdentuu järjestöjen kohtaavaan työhön.

Valtionavustus haetaan vuosittain. Sosiaali- ja terveysministeriön antaman ennakkotiedon mukaan haku vuodelle 2027 avautuu elo-syyskuussa. Sosiaali- ja terveysministeriö myöntää valtionavustukset viimeistään alkuvuodesta 2027.

Valtionavustushakua on valmisteltu käymällä Pohteen sisäisiä keskusteluja, kokoamalla Pohteen ohjaavien asiakirjojen valmistelussa syntynyttä ja muilla tavoin käytettävissä olevaa tietoa, keräämällä tietoa Pohteen esihenkilöiltä, kunnilta ja järjestöiltä sekä käymällä kerätyn tiedon pohjalta keskusteluja järjestämisen johtoryhmässä.

Valtionavustushankkeen painopisteet:

1. Ikäihmisten yksinäisyyden vähentäminen ja osallisuuden vahvistaminen
2. Nuorten mielenterveyden edistäminen, varhainen tuki ja yhteisöihin kiinnittymisen tukeminen
3. Lapsiperheiden ja vanhemmuuden tuki
4. Työikäisten arjenhallinnan, taloudellisen hyvinvoinnin sekä työ- ja toimintakyvyn tuki

Esitettävät painopisteet vastaavat samanaikaisesti strategian painopisteeseen Ihmistä varten, hyvinvointisuunnitelman alustaviin tavoitteisiin, johdon ja lautakunnan nostoihin sekä suurimpiin ennakoituihin STEA-järjestötoiminnan aukkoihin.

Painopisteisiin voitaisiin sisällyttää myös harvoin kuultujen ryhmien yhdenvertaisuutta, saavutettavuutta ja digiosallisuutta edistävää toimintaa.

Valtionavustushankkeen menettelytavat:

Järjestöt tekevät esityksensä hankeideoistaan Webropol-lomakkeella. Sosiaali- ja terveysministeriö ei ole vielä julkaissut hakuilmoitusta, joten hakuajankohdasta ja sen pituudesta ei ole vielä tietoa. Yhteistyöjohtaja päättää järjestöjen hankeideoiden esittämisen aikataulusta sen jälkeen, kun STM on julkaissut hakuilmoituksen.

Järjestämisen johtoryhmä tekee arvion siitä, mitkä järjestöjen hankeideat muodostaisivat painopisteisiin vastaavat osahankkeet, joista rakentuisi Pohteen hankekokonaisuus. Hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisen lautakunta päättää hankekokonaisuudesta syys- tai lokakuun kokouksessaan, hakuajasta riippuen.

Osatoteuttajien valintakriteerit:

Hankeideoiden ja niiden osatoteuttajien valinta tehdään pääsääntöisesti seuraavien kriteerien pohjalta:

- Kyseessä on sosiaali- ja terveysalan järjestö.
- Järjestö on toteuttanut suoraan omalle organisaatiolle myönnetyllä STEA-avustuksella (ei jäsenjärjestöavustuksella) toimintaa 2020-luvulla.
- Järjestöllä on vankka kokemus ilmiöstä ja kohderyhmästä, johon hankeidea kohdistuu.
- Järjestöllä on (esim. sääntöjensä perusteella) mahdollisuus toimia tarvittaessa koko Pohjois-Pohjanmaan alueella.
- Järjestön edustajan tulee osallistua jonkin Pohteen toimialueen järjestöverkoston toimintaan.

- Osalla hankekokonaisuuden osatoteuttajista tulee olla mahdollisuus jatkaa toimintoja pääosin vapaaehtoisvoimin hankkeen jälkeen.
- Järjestöllä on osaamista jostain seuraavista osa-alueista sekä halua ja kykyä toimia tiiviissä yhteistyössä koko hankekokonaisuuden kanssa osa-alueen yhteiskehittämiseksi. Valittujen järjestöjen osaaminen kattaa kaikki listassa mainitut osa-alueet:
 - Kuntien kanssa tehtävä yhteistyö
 - Kunnissa toimivien paikallisyhdistysten kanssa tehtävä yhteistyö
 - Etsivä ja löytävä työ
 - Vapaaehtoistoiminnan prosessit
 - Seuranta ja arviointi
 - Hankekokonaisuuden koordinaatio (mm. hankkeen sisäiset rakenteet ja raportointi).
- Järjestön hankeidea vastaa johonkin painopisteistä ja valitut suunnitelmat muodostavat yhdessä eheän ja alueellisesti kattavan hankekokonaisuuden.